Yayım Tarihi : 11.02.2026
Yayımlandığı Yer : T24 BAĞIMSIZ İNTERNET GAZETESİ

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir

MALİYE'DEN BEKLENTİLERE CEVAP: ENFLASYON KAZANÇLARINDA YENİDEN DEĞERLEME UYGULAMASI NASIL YAPILACAK?

Zararları bulunmayan mükelleflerden, rakamların küçük olması vs. nedenlerle bu takip işlemini yapmak istemeyenler de yeniden değerleme farklarını fon hesabına almayarak doğrudan dönem kazancı ile ilişkilendirebilirler, yani dönem kazancına ekleyebilirler

Değerli okurlar, 04 Şubat 2026 tarihli yazımda, amortismana tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yapılmakta olan yatırımlar dolayısıyla hesaplanan enflasyon kazançlarında yeniden değerleme uygulamasının nasıl yapılacağını irdelemiştim.

Yasal düzenlenmeye göre, yapılmakta olan yatırımlar üzerinden hesaplanan enflasyon kârlarının hesaplandığı dönemde gelir yazılmayarak, pasifte özel bir fon hesabına alınması ve aktifleştirildiği yıl dahil olmak üzere beş yılda eşit taksitler halinde dönem kazancına eklenmesi gerekiyor.

İlgili maddede, gelir olarak dikkate alınmayan bu tutarların her yıl bir önceki yıla ilişkin yeniden değerleme oranında artırılacağı düzenlenmiş bulunuyor. Böylece devletin vergiyi geç tahsil etmesi nedeniyle uğrayacağı kaybın giderilmesi sağlanmış oldu.

Yukarıdaki yazımda, yeniden değerleme uygulamasının nasıl yapılacağı konusunda yaklaşık 1,5 yıl geçmesine rağmen henüz resmi bir açıklama yapılmamış olduğunu belirterek, şu soruyu sormuştum:

"2026 yılı Mart ve Nisan ayında verilecek gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde 2025 yılında vergi matrahlarına eklenmesi gereken tutarlar, 2024 yılına ilişkin yeniden değerleme oranı olanı olan yüzde 43,93 oranında mı, yoksa 2025 yılı yeniden değerleme oranı olan yüzde 25,49 oranında mı artırılacak?"

İkinci sorum, yeniden değerleme uygulamasının muhasebe kaydı yapılarak mı, yoksa haricen beyanname üzerinde mi yapılacağına ilişkindi.

Ne mutlu bize ki Maliye bu defa beyanname verme süreleri başlamadan bir sirküler ile açıklama yaptı!

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağının toplam gelirleri 2024 yılında 15 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.800 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 119.611 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Geç de olsa bu açıklamanın yapılması sevindirici, ancak maalesef yeterli değil.

Çünkü hangi yıla ilişkin yeniden değerleme oranının kullanılacağını açıklığa kavuşturan Maliye düzeltme usulüne ilişkin net bir açıklama yapmadı!

Yani, yeniden değerleme işleminin yasal kayıtlarda yapılıp yapılmayacağını net bir şekilde açıklamadı.

Şimdi kısaca yapılan açıklamaları özetlemeye çalışacağım.

1. **Özel fon hesabında takip edilen tutarların endekslenmesinde kullanılacak yeniden değerleme oranı**

Yasal düzenlemede *"**bir önceki yıla ilişkin olarak** bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında"* denilmesine rağmen, sirkülerde 2025 için mükellef lehine bir yorum yapılarak, endekslemede ilgili yıl yeniden değerleme oranının kullanılması gerektiği belirtildi. Buna göre, yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin enflasyon düzeltmesi farklarının izlendiği özel fonlar hesabındaki tutarların 2025 yılı endekslenmesinde 2025 yılı yeniden değerleme oranı olan %25,49 oranı kullanılacak. **Mükellefler bir önceki yıl (2024) için ilan edilen oranı uygulamak zorunda kalsalardı, 2025 için daha fazla vergi ödemek zorunda kalacaklardı!**

Bu görüş, yasal düzenlemeye açıkça aykırı olsa da en azından belirlilik ve öngörülebilirlik açısından mükellefleri rahatlattı. Üstelik yasal düzenlemeye uygun olan oran 2025 yılı için mükellef aleyhine olacağı için sirkülere itiraz edilmesi olasılığı da çok düşük bulunuyor.

Enflasyon düşmeye devam ettikçe bu yaklaşım mükellef lehine sonuç vermeye devam edecek!

Ancak, enflasyon yükselmeye başlarsa, mükellef aleyhine sonuç verecek bu yaklaşımın uyuşmazlık yaratması kaçınılmaz görünüyor.

Maliye eğer bu görüşünde ısrarlı ise vakit kaybetmeden bu doğrultuda yasal düzenleme yapılması için girişimleri başlatmalıdır.

2. **Özel fon hesabında bulunan tutarların geçici vergi dönemlerinde kazancın tespitinde dikkate alınması**

Sirkülerde, özel fonlar hesabında takip edilen tutarların yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınmasında, geçici vergi dönemleri itibariyle de bu işlemin yapılacağı açıklandı. Bu kapsamda, özel fonlar hesabında takip edilen tutarların her yıl ilgili geçici vergi dönemine tekabül eden kısmı kazancın tespitinde dikkate alınacak.
Sirkülerde açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, bu tutarların geçici vergi dönemlerine isabet eden kısmı bulunurken, ilgili geçici vergi dönemi için açıklanan yeniden değerleme oranının kullanılması gerekir.

Sirküler yeni yayımlandığı için 2025 yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerine yönelik herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek olmadığını düşünüyorum.

3. Özel fonların yeniden değerleme oranında artışından kaynaklı farkların maliyete intikal edip etmeyeceği

Yukarıda açıkladığım üzere sirkülerde, özel fon hesabında izlenen tutarların; gerek yatırım döneminde, gerekse aktifleştirmeden sonraki süreçlerde, ilgili yıl için belirlenen yeniden değerleme oranı dikkate alınarak artırılacağı belirtilmekle birlikte, bu artış işleminin yasal kayıtlarda izlenip izlenmeyeceğine yönelik herhangi bir açıklama yapılmadı.

Bununla birlikte, özel fon hesabına alınan tutarların yeniden değerleme oranında artırılan kısımlarının iktisadi kıymetin maliyetine intikal ettirilmesinin mümkün bulunmadığı ifade edildi.

Yapılan bu açıklamadan, artış tutarlarının yasal kayıtlara alınabileceği, ancak dönem kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınması gerektiği gibi dolaylı bir sonuca ulaşıyorum.

Bence bu konuda mükellefler iki uygulamadan birini seçmekte serbestler.
Birinci yöntem: Dileyen mükellefler, endekslemeden doğan özel fonlardaki artışları yasal kayıtlarında bir taraftan gider, diğer taraftan gelir olarak kayıtlarına alabilirler.

Maliyenin görüşüne göre; özel fon hesabına alınan tutarların yeniden değerleme oranında artırılan kısımlarının iktisadi kıymetin maliyetine intikal ettirilmesinin mümkün bulunmadığı yönündeki görüşüne istinaden bu tutarların ilgili dönemde amortisman yoluyla gider yazılan kısımlarının beyanname üzerinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerektiği anlaşılıyor.

Dileyen mükellefler amortisman yoluyla itfa yerine doğrudan gider yazıp, bu gideri KKEG olarak dikkate alabilirler.

Yatırım dönemine ilişkin farkların da normalde maliyete eklenip ileride amortisman yoluyla gider yazıldığı yılda KKEG olarak dikkate alınması gerekir. Ancak bu durumda da dileyen mükelleflerin söz konusu farkları hesapladıkları yılda doğrudan gider yazıp bunu KKEG olarak dikkate almalarının mümkün olduğunu düşünüyorum.

İkinci yöntem: Dileyen mükellefler özel fonlara ilişkin yeniden değerleme farklarını yasal kayıtlarına almak yerine doğrudan beyanname üzerinde kanunen kabul edilmeyen gider bölümüne yazmak suretiyle de matraha ekleyebilirler.

Başka bir ifadeyle bu tutarları matraha haricen de eklemeleri mümkün bulunuyor. Bu ikinci seçeneğin dönem ticari kârını azaltıcı veya ticari zararı artırıcı etki doğurmaması nedeniyle, kar dağıtımı açısından daha uygun bir yöntem olduğunu düşünüyorum.

Mükellefler endeksleme farklarını geçmiş yıl ve dönem zararlarına mahsup edebilirler mi?

Yasal düzenlemede, cari dönem ve geçmiş yıl zararları ile ilgili herhangi bir hüküm yer almıyor. Yani bu zararların ilgili yıllarda, yatırımın tamamlanmasını beklemeden fondan mahsup edilip edilemeyeceğine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmuyor. Eğer zarar mahsubuna izin verilmezse mükellef lehine olan bu düzenleme, özellikle yeni kurulan ve başka faaliyetten kazancı olmayan mükelleflerde olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Ancak kanunda, yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra özel fon hesabında izlenen tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, özel fon hesabının kısmen veya tamamen kanun hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı **dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınacağı** hükme bağlandığından (**başka bir ifade ile dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde vergilendirileceği** yolunda bir hükme yer verilmediğinden) zararlı mükelleflerin bu zararlarını karşılayacak fon tutarını dönem kazançlarına dahil etmeleri bence mümkün.

Mükellefler endeksleme farklarını özel fon hesabın almayıp dönem kazancına ekleyebilirler mi?

Yukarıda açıkladığım üzere yasal düzenlemede, yeniden değerleme fonunda olduğu gibi başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen fonun, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulacağı yönünde bir hüküm bulunmuyor.

Bu nedenle zararları bulunmayan mükelleflerden, rakamların küçük olması vs. nedenlerle bu takip işlemini yapmak istemeyenler de yeniden değerleme farklarını fon hesabına almayarak doğrudan dönem kazancı ile ilişkilendirebilirler, yani dönem kazancına ekleyebilirler. Hatta bu işlemi 2024'te hesaplanıp fon alınan fonlar için de yapabilirler.